

Redovisning. Företag som inte redovisar sjukfrånvaro är det senaste tecknet på att hållbarhetsredovisningarna har blivit urvattnade, skriver Tommy Borglund, forskare och lärare, Center for Sustainable Business vid Örebro universitet.

Tommy Borglund: En kollaps för hållbarhetsredovisning

Vi är samlade för seminarium om ohälsa i näringslivet. Det är med aktörer som Health Integrator, Social Venture Network Sweden och en större grupp av engagerade chefer och experter. Vi inleder med en komplett ranking över Sveriges mest hälsosamma företag baserat på Large Cap-listan på börsen. Trodde vi. Men det visade att bara ungefär hälften av Sveriges största företag redovisar sjukfrånvaro i sin årsredovisning, vilket måste vara en kollaps av transparens vad gäller hållbarhetsredovisning.

Sjukfrånvaro är en KPI alla företag har. Den var obligatorisk att redovisa fram till för några år sedan. Den mäter en av de viktigaste samhällsfrågorna; att många blir sjuka på jobbet. En stor riskfaktor och något som ESG-analytiker använder för att bedöma ett företags konkurrensförmåga.

Särskilt som hälsa är en stor möjlighet för delat värdeskapande, där investeringar i medarbetares hälsa ger hög avkastning. Ett finansiellt och socialt värdeskapande som Skandia hyllades för i Fortunes ”shared value”-ranking för några år sedan.

I många fall får man endast några utvalda berättelser, om ett projekt man

haft, en utbildning som ägt rum eller en generisk text om hur viktig hälsa är i största allmänhet.

Vad beror det på? Ingen vet riktigt vid seminariet. Vill man inte ta upp det negativa? Är det svårt att peka på kausalitet mellan aktiviteter och mätetal? Kan det bero på spänningen mellan personalchefer och hållbarhetschefer? Den första gruppen kan vara skeptisk till hållbarhetschefernas driv att redovisa det negativa och kvantitativa, även om en forskningsartikel i Journal of Business Ethics visar att personalchefer som arbetar med hållbarhet trivs bättre på jobbet.

Men det handlar inte enbart om sjukskrivningar. ESG-analytiker vid en chefsutbildning på en bank säger att de sliter sitt hår över dålig data från företagen. De överväger att samla in egen data via AI där man modellerar ett företags transporter och därmed beräknar CO2-avtrycket på egen hand.

Så vad är det som har hänt? Har den nya versionen av GRI slagit fel, där man själv får välja vad som är väsentligt och redovisa

”Sjukfrånvaro är en KPI alla företag har. Den var obligatorisk att redovisa fram till för några år sedan.”

bara på det? Är det för få företag som låter revisorerna granska rapporteringen? Har marknadsavdelningarna tagit över hållbarhetsredovisningen?

Eller har vi glömt den gyllene regeln inom CSR-kommunikation: att för mycket positiv information leder till misstroende i stället för förtroende. Att det krävs balanserad och kvantitativ rapportering med solid data som också lyfter upp det negativa?

John Elkington, en av grundarna till ”3BL”-begreppet, skrev i Harvard Business Review för något år sedan att hans koncept blivit kapat av rapporteringskonsulter som inte bryr sig om verklig förändring. Och Mark Kramer, expert på delat värdeskapande, skrev i samma tidning om ”SDG-washing”. Att få företag förändrar sin strategi utan enbart matchar redan pågående aktiviteter med FN:s hållbarhetsmål. Han kallade det för en PR-charad utan ”impact”. Hur man många svenska företag har inte gjort sig skyldiga till det?

Näväl, några företag fick i alla fall beröm vid seminariet; såsom Telia, Atlas Copco, Ratos, Fabège. Företag som alla hade bland de lägsta sjukskrivningstalen i sin bransch. Vad vi vet i alla fall.

Tommy Borglund,
forskare och lärare vid Center for Sustainable
Business, Örebro universitet, och partner
Forever Sustainable.